

TIẾNG VANG TỪ BÀI “KHÓA 1 TTQGKT PHÚ THỌ”

Dọc bài “Khóa Một...” của bạn Hà Văn Trung trong LT số 72 tôi chợt bàng hoàng vì câu sáo ngữ “thời gian đi mau” sao mà đúng thế! Bốn mươi năm (1958-1998)! Xin tiếp lời với bạn Trung vài kỷ niệm trong hai năm đầu tất cả các ban học chung. Kỳ thi tuyển vào trường, ngoài các môn toán, lý hóa viết bằng Việt hoặc Pháp ngữ, còn có bài nghị luận bằng Pháp hoặc Anh ngữ tùy ý thí sinh chọn. Năm đó chúng ta phải bàn về câu “Le but de la science est de prévoir et non pas de comprendre” của Duc de Broglie (?). Nếu năm 1958 ai trong chúng ta có gì do dự về câu này thì nay hẳn đã thấy sự quan trọng của “tiên liệu”, “prévoir”, “forecast” là hiển nhiên.

Theo tôi nhớ thì GS Lê Kim Đính dạy môn Giải Tích Học (Analyse), còn Hình Học Giải Tích (Geométrie Analytique) thì GS Nguyễn Chánh dạy. Giáo sư dạy Géologie là Phạm Huy Sơn, kỹ sư hầm mỏ (Pháp) và MS (MIT, Mỹ), hình như GS Sơn nay ở Úc Châu. Năm thứ hai có hai cours Compléments de Mathematiques, một cours do GS André Chauvin (Thạc sĩ Toán, chuyên viên Liên Hiệp Quốc) dạy, cours kia do GS Đặng Đình Ánh (Ph.D. Caltech, giáo sư Đại Học Khoa Học) dạy. Tôi còn nhớ loáng thoáng cours của GS

Chauvin (tóc trắng như cước, mặt đỏ như Quan Công) có nói đến matrices, courbes géodesiques, intégration par résidues, espace à quatre dimensions (x, y, z, t)..., còn cours của GS Áng là về équations de Legendre et de Bessel (équations différentielles du second ordre). Vì giáo sư dạy chimie organique có phái tên là Nam không nhỉ?

Về câu “gia pharı thê luân” tôi có tham khảo ý kiến của một vị bằng hữu vong niên trong lứa tuổi cổ lai hi, tinh thông Hán tự và các lãnh vực khác, thì hình như chữ “luân” là chữ Hán Nôm, để chỉ con sò, con trai, hay con cá diếc (con sò ở ngoài biển, con trai ở dưới ao – văn chương bình dân có câu “khum khum ngon dó chảng nó thì ai, thè lè lưỡi trai chảng ai thì nó”, con cá diếc le te lách giữa dòng). Chữ “luân” của Hán tự không có nghĩa đó chút nào. Mong các AH tinh thông Hán tự bàn thêm. Có người còn thêm “cơm nhà, l. vợ, sữa nước sôi” cho chắc ăn, hay “cơm nhà, quà vợ” cho có vần. Phải ông Bưu và cô Lu thực thi lời dạy của cổ nhân thì đã tránh được bao nhiêu phiền toái và giang hồ đã khỏi nổi cơn sóng gió!

Xưa nay tôi thường ngưỡng mộ các AH vác ngà voi phục vụ LT, nên tiện đây xin gửi tặng AH Nguyễn Văn Độ, bạn đồng khóa 1958-1962, thành viên của BPT LT đương nhiệm, bài thơ vui “Vác Ngà Voi” tôi làm gần đây.

Lời bàn sau cùng của tôi là LT số 72 có nội dung phong phú, hình ảnh độc đáo và uy tín, tiêu biểu cho Texas và Houston, lại có cả bảng đính chính sai lầm ám loát nữa. Tuy vậy, vẫn còn vài lỗi chính tả, như ở trang 44 có chữ e sai, lẽ ra phải là chữ i (2 lần sai như vậy). Thiết tưởng lỗi này không quan trọng mấy, ông Phó Tổng Thống còn đánh vần sai chữ khoai tây cơ mà.

Chúc các bạn tiếp tục vác ngà voi hăng say, cơm nhà sữa nước sôi vừa lành vừa bổ, và thân tâm thường an lạc.

Trân trọng,

Khuong Hung Chan

Lời Hay Ý Đẹp

Nhin là của báu của thân mình,
chẳng nhin là vạ của thân mình.

Lưỡi mềm vẫn còn nơi miệng,
răng gãy chỉ vì cứng.

Sách Cảnh Hàng